

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 17. maja 2005. godine i na sjednici Doma naroda, održanoj 29. juna 2005. godine, usvojila je

ZAKON

O ZADUŽIVANJU DUGU I GARANCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE (NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST)

(„Službeni glasnik BiH“, br. 52/05, 103/09 i 90/16)

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se dug i garancije Bosne i Hercegovine, način i postupak zaduživanja, obezbjeđenje sredstava za otplatu duga, izdavanje garancija i emisija hartija od vrijednosti, rezervne mjere i njihova primjena, vođenje evidencija o dugu i garancijama, te druga pitanja koja se odnose na dug i garancije Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Zakon je podijeljen u šest glava kojima se uređuje materija koja je predmet ovog zakona, i to: Glava I - Opšte odredbe državnog duga, Glava II - Unutrašnji dug, Glava III - Spoljni dug, Glava IV - Unutrašnje i spoljne državne garancije, Glava V - Kaznene odredbe i Glava VI - Prelazne i završne odredbe.

Član 3.

Termini koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **Dug** je monetarna obaveza za pozajmljena sredstva uključujući finansijski lizing.

2) **Servisiranje duga** je uplata sredstava svake fiskalne godine za glavnica, kamatu, diskont i druge obaveze po osnovu duga, uključujući ostale prateće troškove.

- 3) **Država** je Bosna i Hercegovina.
- 4) **Entitet** je Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) ili Republika Srpska.
- 5) **Distrikt** je Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine.
- 6) **Državni dug** je dug izražen u domaćoj valuti, čiji je zajmoprimac Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), u ime Bosne i Hercegovine. Državni dug takođe obuhvata i dug Bosne i Hercegovine koji je do sada nastao u skladu sa zakonom koji je bio na snazi u vrijeme zaduženja. U svrhu utvrđivanja državnog duga, kada je neizmirena obaveza izražena u zakonskoj valuti izuzimajući domaću valutu, vrijednost će se preračunati u domaću valutu u vrijeme vršenja procjene, prema zvaničnom kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna banka).
- 7) **Unutrašnji državni dug** je državni dug, izuzimajući spoljni državni dug.
- 8) **Direktni unutrašnji državni dug** je unutrašnji državni dug nastao direktno u ime Bosne i Hercegovine.
- 9) **Direktni spoljni državni dug** je dug nastao direktno u ime države, a koji isključuje relevantni spoljni dug dužnika.
- 10) **Indirektni unutrašnji državni dug** je unutrašnji državni dug nastao na zahtjev i u ime dužnika, a vraća ga država isključivo iz sredstava koja taj dužnik uplati za svoj relevantni unutrašnji dug.
- 11) **Spoljni državni dug** je državni dug nastao u skladu s međunarodnim sporazumom. Dug nastao u periodu od 2. aprila 1992. do 14. decembra 1995. godine ne smatra se spoljnim dugom države i država nema nikakvu odgovornost za otplatu tog duga.
- 12) **Državne garancije** su unutrašnje i spoljne državne garancije.
- 13) **Unutrašnja državna garancija** je garancija države da će otplatiti zajam u potpunosti ili djelimično ukoliko to ne uradi zajmoprimac, a isključujući spoljne državne garancije.
- 14) **Spoljna državna garancija** je garancija države da će zajam koji je predmet međunarodnog sporazuma otplatiti u potpunosti ili djelimično ukoliko to ne uradi zajmoprimac.
- 15) **Evidencija o državnom dugu** je zvanična evidencija koja uključuje najmanje dvije odvojene komponente: Evidenciju o unutrašnjem državnom dugu i Evidenciju o spoljnom državnom dugu.
- 16) **Evidencija o unutrašnjem državnom dugu** je zvanična evidencija koja obezbjeđuje postojeći sažeti pregled cjelokupnog unutrašnjeg državnog duga i koja obuhvata najmanje dvije odvojene komponente: Evidenciju o direktnom unutrašnjem državnom dugu i Evidenciju o indirektnom unutrašnjem državnom dugu.
- 17) **Evidencija o spoljnom državnom dugu** je zvanična evidencija koja obezbjeđuje postojeći sažeti pregled cjelokupnog spoljnog državnog duga.
- 18) **Evidencija o državnim garancijama** je zvanična evidencija koja obuhvata najmanje dvije odvojene

komponente: Evidenciju o unutrašnjim državnim garancijama i Evidenciju o spoljnim državnim garancijama.

19) **Evidencija o unutrašnjim državnim garancijama** je zvanična evidencija o ukupnim unutrašnjim državnim garancijama.

20) **Evidencija o spoljnim državnim garancijama** je zvanična evidencija o svim spoljnim državnim garancijama.

21) **Redovni prihodi** su iznos poreskih i neporeskih prihoda u budžetu za koje se pretpostavlja da će se ponoviti tokom naredne godine, i posebno uključuju sve prenose sredstava od entiteta i Distrikta, kao i sopstvene prihode države.

22) **Dug entiteta** je dug izražen u domaćoj valuti čiji je zajmoprimac, bilo direktno ili indirektno, ministarstvo finansija entiteta u ime entiteta. U svrhu utvrđivanja duga entiteta, kada je neizmirena obaveza izražena u stranoj valuti, izuzimajući domaću valutu, biće preračunata u domaću valutu, u vrijeme procjene vrijednosti prema zvaničnoj kursnoj listi Centralne banke.

23) **Unutrašnji dug entiteta** je dug entiteta isključujući spoljni dug entita.

24) **Spoljni dug entiteta** je dug entiteta koji je predmet međunarodnog sporazuma zaključenog u skladu s procedurama definisanim ovim zakonom.

25) **Dug Distrikta** je dug Distrikta izražen u domaćoj valuti čiji je zajmoprimac Direkcija za finansije Brčko Distrikta u ime Distrikta. U svrhu izračunavanja duga Distrikta, kada je neizmirena obaveza izražena u stranoj valuti ili valutama, izuzimajući domaću valutu, biće preračunata u domaću valutu, u vrijeme procjene vrijednosti prema zvaničnoj kursnoj listi Centralne banke.

26) **Unutrašnji dug Distrikta** je dug Distrikta isključujući spoljni dug Distrikta.

27) **Spoljni dug Distrikta** je dug Distrikta koji je predmet međunarodnog sporazuma zaključenog u skladu s procedurama definisanim ovim zakonom.

28) **Dužnik** je jedan od dva entiteta ili Distrikt, u čije je ime država stvorila obaveze po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga.

29) **Relevantni unutrašnji dug dužnika** je unutrašnji dug entiteta ili unutrašnji dug Distrikta za koji je Ministarstvo stvorilo obaveze po osnovu indirektnog državnog unutrašnjeg duga plativog iz sredstava koja obezbjeđuje dužnik.

30) **Relevantni spoljni dug dužnika** je dug entiteta ili Distrikta u čije ime se zadužilo Ministarstvo.

31) **Garancije entiteta** su garancije na zajmove plative i u domaćoj i stranoj valuti, za koje su entitetska ministarstva finansija, u ime entiteta, nosilac garancije.

32) **Garancije Distrikta** su garancije na zajmove plative i u domaćoj i stranoj valuti, za koje je Direkcija za finansije Brčko Distrikta, u ime Distrikta, nosilac garancije.

33) **Evidencija o dugu entiteta** je evidencija koju priprema Ministarstvo, a koja pruža sažete informacije o dugu entiteta na osnovu podataka koje entitet dostavlja Ministarstvu.

34) **Evidencija o dugu Distrikta** je evidencija koju priprema Ministarstvo, a koja pruža sažete informacije o dugu Distrikta na osnovu podataka koje Distrikt dostavlja Ministarstvu.

35) **Evidencija o garancijama entiteta** je evidencija koju priprema Ministarstvo, a koja pruža sažete informacije o garancijama entiteta na osnovu podataka koje entitet dostavlja Ministarstvu.

36) **Evidencija o garancijama Distrikta** je evidencija koju priprema Ministarstvo, a koja pruža sažete informacije o garancijama Distrikta na osnovu podataka koje Distrikt dostavlja Ministarstvu.

37) **Hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine** su obaveze države nastale pod uslovima koje propiše Ministarstvo, a koje čine državni dug.

38) **Stalno izdvajanje namjenskih sredstava** je ovlašćenje koje daje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština) radi izdvajanja namjenskih sredstava u konkretnu svrhu, a koje ne zahtijeva izmjene Zakona o budžetu.

39) **Sistem elektronske evidencije** je kompjuterizovani sistem uspostavljen u Centralnoj banci ili na drugi način, koji odobrava državni ministar finansija i trezora (u daljnjem tekstu: ministar) za registraciju izdavanja, stanja računa, servisiranja duga i amortizaciju hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine u nefizičkoj formi.

40) **Elektronska evidencija hartija od vrijednosti** je hartija od vrijednosti koja je emitovana i koja se održava u obliku kompjuterizovanog knjiženja ili u obliku računovodstvene evidencije u sistemu elektronske evidencije.

41) **Certifikat ili ovjerena hartija od vrijednosti** je hartija od vrijednosti odobrena i izdata u određenoj, tj. fizičkoj formi.

42) **Kreditni sporazum** je pisani sporazum ili drugi finansijski aranžman, uključujući međunarodne ugovore, koji sadrži uslove pod kojima je zajmoprimac dobio sredstva od kreditora i odredbe kojim se reguliše otplata tih sredstava.

43) **Garancija** je pisano preuzeta obaveza plaćanja finansijske obaveze u slučaju da strana koja ima primarnu obavezu za vraćanje takve finansijske obaveze nije izvršila uplatu po njenom prispjeću.

44) **Dugoročni dug** je dug koji se otplaćuje u roku dužem od jedne godine od dana zaduženja.

45) **Kratkoročni dug** je dug koji se otplaćuje u roku kraćem od jedne godine od dana zaduženja.

46) **Kapitalna investicija** je razvojni projekat, projekat poboljšanja i izgradnje infrastrukture, uključujući pokretnu i nepokretnu imovinu, opremu i konsultantske usluge koje su sastavni dio takvog projekta koji se nalazi u odobrenom budžetu, ima period amortizacije duži od pet godina, a koristi se u vezi s vladinom funkcijom koja služi u javne svrhe.

47) **Period amortizacije kapitalne investicije** je predviđeni vremenski period stvarnog korišćenja

kapitalne investicije, uključujući tekuće održavanje.

48) **Deficit proizašao iz gotovinskog toka** je privremeni deficit prouzrokovan razlikom u vremenu primanja budžetskih prihoda i plaćanja budžetskih rashoda i baziran je na budžetu u kojem ukupno planirani budžetski prihodi nisu manji od ukupno planiranih budžetskih rashoda za tu fiskalnu godinu.

49) **Centralna banka** je Centralna banka Bosne i Hercegovine.

50) **Radni dan** je dan koji nije subota, nedjelja ili službeni praznik, kao i dani kad su bankarske institucije, u skladu sa zakonom, ovlaštene da ne rade.

51) **Princip krajnjeg korisnika** alocira obaveze entiteta ili Distrikta o izvršenju otplate spoljnog duga na osnovu mjesta korišćenja kreditnih sredstava u vrijeme kada je taj dug i nastao. Obaveza otplate spoljnog duga alocira se u onom srazmjeru u kojem su i kreditna sredstva iskorišćena.

52) **Zajmoprimac** je strana koja primarno ima obavezu izmirenja duga.

53) **Zakon o budžetu** je zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za tekuću godinu.

54) **Kanton** je federalna jedinica uspostavljena u skladu s Ustavom Federacije.

55) **Opština** je opština ili grad uspostavljen u skladu s ustavom entiteta.

56) **Finansijski lizing** je sporazum za lizing kapitalne investicije na određeni vremenski period, s tim da na kraju tog perioda kapitalna investicija postaje vlasništvo zajmoprimca, kao što je definisano zakonom.

57) **Međunarodni sporazum** je sporazum kojim Bosna i Hercegovina preuzima kreditne i druge finansijske obaveze, a koji je zaključen u pisanoj formi s jednom ili više država ili njihovih ovlašćenih institucija ili s jednom ili više međunarodnih organizacija, i koji je regulisan međunarodnim pravom.

GLAVA I - OPŠTE ODREDBE DRŽAVNOG DUGA

Član 4.

(1) Osnovni cilj upravljanja državnim dugom jeste zadovoljavanje finansijskih i razvojnih potreba države uz prihvatljiv nivo troškova finansiranja i rizika.

(2) Ministarstvo je nadležno za sprovođenje procedura za zaduživanje i upravljanje državnim dugom. Zaduženje može nastati u domaćoj ili stranoj valuti.

(3) U vezi sa stvaranjem obaveza po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga, Ministarstvo će se konsultovati s relevantnim dužnikom u skladu s uslovima iz odluke vlade dužnika.

(4) U okviru Ministarstva djeluje sektor nadležan za upravljanje dugom. Sektor upravlja, nadgleda i pravi planove u vezi s državnim dugom, i pruža administrativnu podršku Savjetodavnoj komisiji za dug (u daljnjem tekstu: Komisija).

(5) Savjet ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Savjet ministara) imenuje Komisiju u čiji sastav ulaze:

a) Dva predstavnika Savjeta ministara od kojih će jedan biti predsjedavajući Komisije;

b) jedan predstavnik Centralne banke;

c) dva predstavnika Federacije koje imenuje Vlada Federacije;

d) dva predstavnika Republike Srpske koje imenuje Vlada Republike Srpske;

e) jedan predstavnik Distrikta kojeg imenuje Vlada Brčko Distrikta.

(6) Institucije koje imenuju predstavnike u Komisiju obavezne su da Savjetu ministara dostave imena zamjenika koji će zamjenjivati imenovanog člana u slučaju njegove spriječenosti da prisustvuje sjednici Komisije.

(7) Komisija ima savjetodavni karakter, a prvenstveno u vezi sa:

a) stanjem i perspektivom državnog duga;

b) trenutnim i budućim potrebama za prihodima radi servisiranja državnog duga kao i trenutnim i budućim uplatama koje su za njegovo servisiranje dužni da dostave entiteti i Distrikt;

c) mjerama koje treba razmotriti da bi se postigli i održali stabilnost, kontinuitet i ravnoteža u servisiranju državnog duga;

d) kriterijumima koje Ministarstvo treba da primijeni prilikom zaduživanja države i izdavanja državnih garancija; i

e) pružanjem pomoći Ministarstvu prilikom razvoja strategije upravljanja državnim dugom iz člana 5. ovog zakona.

(8) Komisija će donijeti propise kojima uređuje način rada.

(9) Komisija može angažovati eksperte iz specifične oblasti ukoliko to ocijeni potrebnim.

Član 5.

(1) Ministarstvo u saradnji s Komisijom utvrđuje prijedlog strategije upravljanja državnim dugom koji će donijeti Savjet ministara najkasnije mjesec dana prije isteka fiskalne godine.

(2) Ministarstvo pokreće aktivnosti zaduživanja u okviru ograničenja definisanih odredbama ovog zakona.

(3) Strategija upravljanja državnim dugom uključuje:

a) neizmireni državni dug i državne garancije;

b) pripremu srednjoročne strategije upravljanja državnim dugom koja će sadržavati i dug entiteta i Distrikta, a koja će biti u skladu s važećim zakonima entiteta i Distrikta;

c) prijedlog državnog zaduženja i izdavanja državnih garancija, uključujući svrhe zaduženja i izdavanja garancija;

d) projekciju servisiranja državnog duga; i

e) ostale relevantne informacije.

Član 6.

(1) Ministarstvo će na osnovu podataka kursne liste Centralne banke u godišnji budžet koji se dostavlja Parlamentarnoj skupštini uključiti prihode potrebne da se u toj fiskalnoj godini izvrši plaćanje obaveza po osnovu državnog duga, uključujući obaveze koje dospijevaju tokom te fiskalne godine kao i one koje će nastati tokom te fiskalne godine.

(2) Procjena definisana u stavu (1) ovog člana usaglašava se s entitetima i Distriktom i dostavlja Parlamentarnoj skupštini. Konačno usaglašena procjena dostavlja se u proceduru usvajanja godišnjeg budžeta u skladu s rokovima usvajanja budžeta.

(3) Ministarstvo je ovlašćeno da donese podzakonske akte kojima bi se definisalo vrijeme plaćanja duga entiteta i Distrikta prema državi od strane entiteta i Distrikta.

Član 7.

Ministarstvo je ovlašćeno da u Centralnoj banci ili komercijalnim bankama otvori račune i podračune koji su neophodni za upravljanje državnim dugom. Takvi računi postaju sastavni dio Jedinственog računa Trezora države.

Član 8.

Ministarstvo je ovlašćeno da otvori račune i podračune u Centralnoj banci da bi obezbijedilo da se državni dug blagovremeno otplaćuje. Dobit od investiranja sredstava s tih računa koristi se za plaćanje provizija i ostalih troškova u vezi sa servisiranjem takvog duga, uključujući otplate takvog duga.

Član 9.

Sva ministarstva i druga vladina tijela koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona stvorila obaveze po osnovu državnog duga, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbijediće informacije o svim takvim neizmirenim dugovima. Kopije sporazuma o državnom dugu, prateća dokumentacija i informacije u vezi s trenutnim statusom otplate svih neizmirenih dugova moraju se dostaviti Ministarstvu. Tako prikupljene informacije unose se u Evidenciju državnog duga.

Član 10.

(1) Ministarstvo je na osnovu odluke Savjeta ministara ovlašćeno da: i) sredstva državnog duga prije njihove upotrebe u ovlašćene svrhe, i ii) državna sredstva čija je namjena otplata duga investira samo u sljedeće svrhe:

a) vladine obveznice koje emituje vlada suverene države, a koje su međunarodno priznate agencije za davanje kreditnog rejtinga rangirale najmanje klasom "A" (visokog do srednjeg kvaliteta, s većim brojem dobrih karakteristika, ali koje su u izvjesnoj mjeri osjetljive na uticaj promjena u ekonomskim uslovima);

b) hartije od vrijednosti koje su rangirane u skladu s tačkom a) ovog stava za koje garantuje vlada suverene države;

c) depozite kod bilo koje banke koja je član Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine;

d) depozite u nekoj od banaka koje su međunarodno priznate agencije za davanje kreditnog rejtinga rangirale najmanje klasom "A";

e) ugovore o ponovnom otkupu a u čijem osnovu su kupljene hartije od vrijednosti koje se sastoje od hartija od vrijednosti iz tač. a) i g) ovog stava i koje u svojstvu skrbnika drži treća strana;

f) sredstva na tržištu novca koja je regulisala Komisija za promet hartija od vrijednosti iz Sjedinjenih Američkih Država ili neke nadzorne institucije Evropske unije, a čiji se portfelji sastoje samo od hartija od vrijednosti izraženih u apoenima evra;

g) vladine obveznice koje emituje Bosna i Hercegovina; i

h) Centralnu banku.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana neće biti investirana u bilo koji instrument koji dopijeva nakon planiranog datuma kada se očekuje primjena sredstava u dozvoljene svrhe.

Član 11.

(1) Zavisno od odredaba ovog zakona i odredaba odluke Savjeta ministara, Ministarstvo ima isključivo ovlaštenje za:

a) emitovanje kratkoročnih i dugoročnih hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine; i

b) sklapanje kreditnih sporazuma.

(2) Zavisno od odredaba ovog zakona i odredaba odluke Savjeta ministara, Ministarstvo je ovlašćeno da odredi detalje, formu i uslove hartija od vrijednosti koji se razlikuju ili unose promjene u odnosu na gore opisane hartije od vrijednosti, uključujući ali se ne ograničavajući na formu dospjeća instrumenta, metode rasta kamate, sniženje i premije.

(3) Obaveze po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga nastaju u skladu s uslovima definisanim odlukom vlade dužnika.

Član 12.

(1) Ministarstvo je ovlašćeno da emituje hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine u elektronskoj ili u fizičkoj formi, i takođe je ovlašćeno da uspostavi i vodi, direktno ili posredstvom fiskalnog agenta, kompjuterizovani sistem za hartije od vrijednosti koji su emitovani u vidu knjiženja.

(2) Hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine koje se emituju u vidu sistema elektronske evidencije obaveze su države i ne razlikuju se od onih koje su emitovane u fizičkoj formi, osim što se emisija, održavanje računa, transakcije koje utiču na hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine, uključujući i amortizaciju, sprovode elektronski, koristeći međusobno povezane kompjuterizovane evidencije koje vode posrednici ili se vode putem posrednika koji djeluju kao agenti. Sistem elektronske evidencije utvrđuje pravo vlasništva nad hartijama od vrijednosti Bosne i Hercegovine, a unos podataka o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti Bosne i Hercegovine u sistem elektronske evidencije je konačan. Fiskalni agent izdaje odgovarajuću potvrdu o vlasništvu na osnovu podataka iz elektronske evidencije.

(3) Hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine koje se emituju u fizičkoj formi predstavljaju obaveze države i identifikovane su serijom izdavanja, posebnim serijskim brojem, nominalnom vrijednošću i predstavljeni su u formi evidentiranog vlasništva. Jedna ili više hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine mogu biti emitovane u fizičkoj formi kao kolektivni dokaz drugih hartija od vrijednosti istog opisa emitovanih u elektronskoj formi.

(4) Hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine kojima se može i ne mora trgovati na tržištu mogu biti prenosive ili neprenosive, zavisno od uslova emitovanja.

(5) Ministarstvo je ovlašćeno da emituje hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine za prodaju:

a) na aukciji, zadržavajući, tamo gdje je to moguće, pravo da odbije određenu ili sve ponude, ili po fiksnoj

cijeni ili stopi;

b) s popustom, ili po fiksnim, odnosno varijabilnim kamatnim stopama;

c) u određenim apoenima;

d) uz utvrđene datume izdavanja i prispjeća;

e) uz ograničenje iznosa ponude;

f) uz određeni datum ili datume plaćanja kamate/kamata;

g) uz zadržavanje prava, ukoliko postoji, na plaćanje hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine prije planiranog datuma prispjeća; i

h) uz regulisanje procedura plaćanja u slučaju kada plaćanje dopiye u vrijeme praznika.

(6) U slučaju da datum plaćanja obaveza po osnovu hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine pada van uobičajenog radnog dana, plaćanje se obavlja prvog narednog radnog dana, bez dodatnih kamata. Kada je uslovima hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine predviđeno da Ministarstvo može obaviti plaćanje prije prispjeća, takva mjera se može preduzeti ukoliko se na nju odnosi ovlašćenje utvrđeno za takvo postupanje u vrijeme prodaje.

(7) Ministarstvo je ovlašćeno da uspostavi pravila vođenja aukcije hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine. Ministarstvo može oformiti savjetodavnu komisiju za aukcije čije će se članstvo i odgovornosti uspostaviti u skladu s podzakonskim aktima.

(8) Na hartijama od vrijednosti Bosne i Hercegovine kao i na opisu uslova ponude hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine navodi se ko je dužnik po osnovu hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine koji će otplaćivati dug, ili u slučaju direktnog unutrašnjeg državnog duga, stoji da je država obavezna da ga otplaćuje.

(9) Ministarstvo ima ovlašćenje da se zadužuje po osnovu državnog duga radi olakšanja poslova upravljanja dugom zamjenom između više vrsta kredita, ranijom otplatom već ugovorenih kredita u potpunosti ili djelimično, konverzijom postojećih kredita kad aktuelni uslovi finansijskog tržišta to nalažu, ili obavljanjem finansijskog poslovanja obavezama po osnovu duga uključujući finansijske proizvode.

Član 13.

Hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine predmet su uslova emitovanja i propisa koji ih regulišu, a koje donosi Ministarstvo. Centralna banka, uz odobrenje Ministarstva, može obezbijediti listing hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine na berzama oba entiteta. S tim u vezi, hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine biće predmet propisa koji se odnose na uslove listinga i procedura trgovanja na entitetskim berzama od strane komisija za hartije od vrijednosti.

Član 14.

(1) Ministarstvo je ovlašćeno da propiše način postupanja u slučaju gubitka, krađe, uništenja, oštećenja ili poništavanja hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine emitovanih u fizičkoj, tj. ovjerenoj formi, pod uslovom da je hartija od vrijednosti identifikovana serijskim brojem i opisom i da je zahtjev za pomoć podnesen u skladu s primjenjivim propisima Ministarstva.

(2) Navedene odgovornosti iz stava (1) ovog člana Ministarstvo može da povjeri fiskalnom agentu iz člana 17. ovog zakona.

Član 15.

Zaduženje po osnovu dugoročnog državnog duga može da nastane ukoliko u vrijeme zaduženja po osnovu dugoročnog direktnog unutrašnjeg državnog duga ili dugoročnog direktnog spoljnog državnog duga iznos servisiranja dugoročnog duga koji dopijeva u bilo kojoj narednoj godini ne prelazi 18% redovnih prihoda ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini.

Član 16.

Državni dug predstavlja apsolutnu i безусловnu obavezu države u skladu s uslovima definisanim kreditnim sporazumima i hartijama od vrijednosti Bosne i Hercegovine.

Član 17.

(1) Centralna banka je fiskalni agent za unutrašnje hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine u skladu sa sporazumom koji će zaključiti s Ministarstvom, i obavlja sljedeće poslove:

a) izvođenje aukcija hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine i u vezi s tim obezbjeđenje blagovremene najave ponuda, aplikacija i instrukcija zainteresovanim učesnicima i informacija o rezultatima aukcije;

b) uspostavljanje i vođenje sistema elektronske evidencije hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine u kojem će se evidentirati emitovanje, transferi i druge transakcije i amortizacija svih takvih hartija od vrijednosti koje su emitovane u vidu knjiženja;

c) održavanje zaliha hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine i dogovaranje njihovog emitovanja iz zaliha u svim slučajevima u kojima je takve hartije od vrijednosti potrebno emitovati u fizičkom obliku, zadržavajući odgovarajuće evidencije;

d) kako bi se omogućilo uspostavljanje aktivnog sekundarnog tržišta i proširio pristup sistemu elektronske

evidencije, Centralna banka tražiće listing hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine s entitetskih berzi, koji su predmet uslova entitetskog listinga, te omogućiti i dozvoliti trgovinu hartijama od vrijednosti direktno između komercijalnih banaka i ostalih učesnika na sekundarnom tržištu na način kako to odredi Centralna banka, što je predmet odgovornosti Centralne banke za oprezno sprovođenje poravnanja i kliringa svih hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine;

e) rukovođenje sistemom elektronske evidencije koji će omogućiti da svi oni koji trguju hartijama od vrijednosti Bosne i Hercegovine, a koji se čuvaju u sistemu, budu u mogućnosti da uporede prenos hartija od vrijednosti s plaćanjima;

f) obezbjeđenje takvog sistema elektronske evidencije za finansijske i druge institucije koje u svom sistemu elektronske evidencije imaju evidencije o hartijama od vrijednosti Bosne i Hercegovine za svoj račun, ili za račun drugih da u svakom momentu nesporno može da se utvrdi vlasništvo i status hartija od vrijednosti koje se kod njih čuvaju;

g) vođenje računa Ministarstva na način da su sredstva operativna u momentu prispjeća plaćanja kamata i otplate glavnice po osnovu hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine;

h) usluge čuvanja, kliringa i poravnanja hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine;

i) izdavanje jednog ili više zbirnih certifikata koji mogu biti deponovani kod jedne ili više međunarodnih bankarskih institucija. Na ove zbirne certifikate agent može da odobri kamate ili njihovim knjiženjem ili u formi certifikata;

j) pružanje drugih usluga, uključujući i procjenu, prema zahtjevu, finansijskih uslova kreditnih institucija koje učestvuju u programima državnih garancija, i drugih pitanja prema zajedničkom dogovoru.

(2) Centralna banka će, ukoliko se time ne umanjuje efikasnost, koristiti postojeću infrastrukturu za obavljanje poslova iz stava (1) ovog člana. S tim u vezi, Centralna banka je, uz odobrenje Ministarstva, saglasna da imenuje postojeće registre entiteta da djeluju kao njeni agenti radi uspostavljanja sistema elektronske evidencije. Obaveze i odgovornosti registara entiteta biće definisane odvojenim agentskim sporazumima.

Centralna banka može da imenuje jednog ili više agenata koji će obavljati poslove iz stava (1) ovog člana.

(3) Centralna banka može da donese propise za koje smatra da su neophodni za izvršenje njenih obaveza navedenih u stavu (1) ovog člana. Takvi propisi imaće zakonsku snagu na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

(4) Obavljanjem funkcije fiskalnog agenta definisane ovim zakonom, Centralna banka se ni na koji način ne obavezuje niti joj se pripisuje obaveza plaćanja takvog duga, niti se njene devizne rezerve ni na koji način smatraju garancijom za plaćanje takvog duga.

(5) Ministarstvo, po potrebi, može da imenuje agenta ili agente za spoljne hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine.

Član 18.

U skladu s odredbama ovog zakona, Ministarstvo uspostavlja Evidenciju državnog duga i Evidenciju državnih garancija.

Član 19.

(1) Da bi izvršilo dužnosti upravljanja državnim dugom i državnim garancijama u skladu s ovim zakonom, Ministarstvo će prvo prikupiti, a potom održavati i kompletirati tačne evidencije o svim obavezama koje čine državni unutrašnji i spoljni dug, i o svim državnim garancijama, i unutrašnjim i spoljnim.

(2) Ostala ministarstva i vladina tijela koja su do sada vodila evidencije u vezi s tim izvršiće hitan prenos na Ministarstvo.

Član 20.

(1) Evidenciju o državnom dugu čine dvije podevidencije - Evidencija o unutrašnjem državnom dugu i Evidencija o spoljnom državnom dugu. Evidencija o unutrašnjem državnom dugu sastoji se od dvije podevidencije - Evidencija o direktnom unutrašnjem državnom dugu i Evidencija o indirektnom unutrašnjem državnom dugu.

(2) Evidencija o državnom dugu obezbijediće podatke o najmanje dvije kategorije: i) dugu u formi hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine i ii) dugu u formi kreditnih sporazuma. Ministarstvo donosi propise kojim se definišu podaci koji će biti sadržani u takvoj evidenciji.

(3) Evidencija o državnom dugu pružiće informacije o valuti ili valutama, izuzimajući domaću valutu u kojoj se svaka obaveza plaća ili je prikazana u tim apoenima, kao i originalne i tekuće procjene obaveza u domaćoj valuti ili valutama u kojima je plaćanje ugovoreno. Centralna banka obezbijediće informacije o važećem deviznom kursu.

(4) Evidenciju o državnom dugu ažurira Ministarstvo. Evidencija se objavljuje jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", najkasnije do 31. marta svake godine, i obuhvatiće komparativne podatke za prethodnu godinu kada je to moguće za najmanje godinu unaprijed.

Član 21.

(1) Evidenciju o državnim garancijama čine dvije podevidencije - Evidencija o unutrašnjim državnim garancijama i Evidencija o spoljnim državnim garancijama. Evidencija o državnim garancijama pružaće informacije za dvije kategorije: o unutrašnjim državnim garancijama i o spoljnim državnim garancijama. Ministarstvo će utvrditi propise kojim se definišu podaci koje će takva evidencija sadržavati.

(2) U evidencijama o državnim garancijama biće data preliminarna vrijednost zagarantovanog iznosa u domaćoj valuti i u valuti odnosno valutama u kojima je plaćanje ugovoreno. Centralna banka obezbijediće informacije o važećem deviznom kursu.

(3) Ministarstvo ažurira Evidenciju o državnim garancijama. Evidencija će se objavljivati jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", najkasnije do 31. marta svake godine, i obuhvatiće komparativne podatke za prethodnu godinu kada je to moguće za najmanje jednu godinu unaprijed.

(4) U Ministarstvu će biti odložena sva dokumentacija podnesena i odobrena u skladu s ovim zakonom, i čuvaće se u skladu s propisima o čuvanju dokumentacije institucija Bosne i Hercegovine.

(5) Ministarstvo će obezbijediti kraće podatke o garantovanim zajmovima u Evidenciji o državnim garancijama.

Član 22.

(1) Ministarstvo uspostavlja i vodi evidenciju u vezi sa cjelokupnim dugom i garancijama entiteta, uključujući i dug i garancije kantona, gradova, opština i fondova, i dugom i garancijama Distrikta na osnovu informacija koje entiteti i Distrikt dostave, a koji će biti u skladu s važećim zakonima entiteta i Distrikta.

(2) Ministarstvo je ovlašćeno da svake godine kvartalno pribavi takve informacije od entiteta i Distrikta.

Član 23.

Ministarstvo je ovlašćeno da prikuplja, uspostavi, vodi evidenciju o cjelokupnom nevladinom spoljnom dugu i da donese propise u vezi s tim.

GLAVA II – UNUTRAŠNJI DUG

Član 24.

Zaduživanje po osnovu direktnog unutrašnjeg državnog duga moguće je za:

- a) finansiranje državnog budžetskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka;
- b) finansiranje državnog budžetskog deficita u slučajevima kada Ministarstvo procijeni da odobreni rashodi prelaze ili će preći iznos državnih prihoda;
- c) refinansiranje neizmirenog direktnog unutrašnjeg i spoljnog državnog duga;
- d) plaćanje državnih garancija, u potpunosti ili djelimično, u slučaju da zajmoprimac ne ispuni svoje finansijske obaveze;
- e) plaćanje troškova servisiranja državnog duga, uključujući i povezane troškove kao što su: emisija hartija od vrijednosti, održavanje računa, amortizacija, fiskalni agencijski troškovi;
- f) finansiranje kapitalnih investicija; i/ili
- g) finansiranje fonda budžetskih rezervi i rezervi države.

Član 25.

Stvaranje obaveza po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga moguće je za finansiranje relevantnog unutrašnjeg duga jednog ili više dužnika.

Član 26.

(1) Ograničenja iznosa direktnog unutrašnjeg državnog duga određuju se Zakonom o budžetu. Ograničenja duga u Zakonu o budžetu će, prije svega, isključivo odrediti iznos novog zaduženja po osnovu direktnog unutrašnjeg državnog duga unutar budžetske godine, i drugo, ukupan iznos direktnog unutrašnjeg državnog duga koji u toj godini može biti neizmiren. Ograničenja iznosa direktnog unutrašnjeg državnog duga propisana Zakonom o budžetu sadrže ovlaštenje za zaduživanje po osnovu direktnog unutrašnjeg državnog duga do propisanog iznosa.

(2) Ukoliko je garancija izdata u skladu s odredbama ovog zakona, zaduženje nastalo radi otplate takve garancije nije predmet ograničenja zaduženja iz stava (1) ovog člana.

(3) Indirektni unutrašnji državni dug ne podliježe ograničenjima iz ovog zakona.

(4) U slučaju kada se hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine emituju s popustom, ograničenje se obračunava po cijeni popusta u vrijeme početnog izdavanja hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine.

(5) Svaki neizmireni dug za koji su sredstva dovoljna da se obezbijedi otplata glavnice i kamate duga do dana prispijeća ili otplate neopozivo položena kod treće strane neće biti predmet obračuna za limit

zaduženja.

(6) U bilo kojoj fiskalnoj godini, u periodu od trideset uzastopnih dana ne može postojati neizmireni državni dug nastao za finansiranje deficita iz gotovinskog toka.

Član 27.

(1) Kapitalna investicija odobrava se Zakonom o budžetu, uključujući maksimalan iznos direktnog unutrašnjeg državnog duga odobrenog za finansiranje kapitalne investicije.

(2) Savjet ministara donosi odluku kojom se utvrđuje:

- a) maksimalan iznos glavnice direktnog unutrašnjeg državnog duga;
- b) forma direktnog unutrašnjeg državnog duga;
- c) prispjeće i uslovi otplate;
- d) svrha zaduženja;
- e) dokaz o poštovanju odredaba iz člana 26. ovog zakona;
- f) period amortizacije kapitalne investicije koja se finansira; i
- g) dokaz o obezbjeđenju sredstava za otplatu direktnog unutrašnjeg državnog duga po prispjeću.

(3) Nakon donošenja odluke iz stava (2) ovog člana, Ministarstvo je ovlašćeno da stvori obaveze po osnovu direktnog unutrašnjeg državnog duga u skladu s utvrđenim uslovima.

(4) Najkasnije u roku od trideset dana od dana stvaranja obaveza po osnovu direktnog unutrašnjeg državnog duga, Ministarstvo će Savjetu ministara dostaviti izvještaj o nastaloj obavezi.

(5) Savjet ministara će najkasnije u roku od 60 dana od dana stvaranja obaveza Parlamentarnoj skupštini proslijediti na uvid svoju odluku i izvještaj o zaduženju iz stava (4) ovog člana.

Član 28.

(1) Stvaranje obaveza po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga jedino je moguće nakon što Ministarstvo primi:

- a) odluku vlade dužnika kojom se odobrava relevantni unutrašnji dug dužnika i kojom se zahtijeva

stvaranje obaveza po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga u korist dužnika. Zahtjev sadrži neopozivo uputstvo Ministarstvu da emituje hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine u skladu s uslovima definisanim odlukom vlade dužnika. Odlukom vlade dužnika određuje se ovlašćeni predstavnik dužnika koji će s Ministarstvom usaglasiti pitanja emisije hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine;

b) odluku vlade dužnika - Ministarstvo će preduzeti aktivnosti za stvaranje obaveza u skladu s uslovima definisanim odlukom vlade u roku od 30 dana. Zahtjev za emisiju hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine je neopoziv;

c) sporazum u pisanoj formi koji su potpisali ministar i ministar finansija dužnika (ili u slučaju Distrikta, direktor Uprave prihoda) koji Ministarstvu pruža dokaze o obavezi dužnika da obavi plaćanja državi po osnovu relevantnog unutrašnjeg duga dužnika. Takav sporazum obezbijediće mjenicu ili neki drugi pravni instrument kojim bi u slučaju neplaćanja Ministarstvo bilo ovlašćeno da potražuje sredstva od dužnika; i

d) potvrdu dužnika da su ispunjeni kriterijumi Ministarstva, a kojom se dokazuje poštovanje zakona iz oblasti unutrašnjeg duga dužnika, ili Zakona o budžetu, uključujući:

1) dokaz da je godišnje namjensko izdvajanje sredstava, koje je dovoljno za obezbjeđenje otplate duga, sadržano ili će biti sadržano u godišnjem budžetu; i kopiju postojećeg budžeta koja pokazuje dovoljna sredstva namjenski izdvojena za tekuću godinu;

2) dokaz da je parlament dužnika odobrio finansiranje svih kapitalnih investicija uključivanjem u godišnji budžet;

3) dokaz o poštovanju ograničenja duga koje je uspostavio parlament dužnika; i

4) predočenje dokaza da je sporazum iz tačke c) stava (1) ovog člana važeći, da je obavezujući za dužnika i da je primjenjiv u skladu s uslovima definisanim u sporazumu.

(2) Indirektni unutrašnji dug plaća država isključivo iz sredstava koja jedan ili više dužnika uplate državi po osnovu relevantnog unutrašnjeg duga dužnika.

(3) U slučaju zaduženja po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga u ime više od jednog dužnika, Ministarstvo raspoređuje obavezu otplate glavnice i kamate i troškova zaduženja u vezi s indirektnim unutrašnjim državnim dugom na osnovu ukupnih iznosa zahtijevanih od strane dužnika.

(4) Ministarstvo je ovlašćeno da prikuplja sredstva od dužnika za pokriće troškova Ministarstva prilikom stvaranja obaveza po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga i prijema uplata od dužnika, servisiranja, povlačenja, i obezbjeđenja otplate relevantnog unutrašnjeg duga dužnika. Ministarstvo donosi propise koji određuju metod pokrivanja i procjenjivanja takvih troškova.

(5) U slučaju da država stvori obaveze po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga u ime jednog ili više dužnika, a jedan od dužnika po prispjeću ne otplati svoj relevantni unutrašnji dug, takav propust dužnika koji nije izmirio svoje obaveze ne izaziva nikakve zakonske obaveze na strani dužnika koji je izmirio svoje obaveze u smislu preuzimanja odgovornosti za dio indirektnog unutrašnjeg državnog duga koji se otplaćuje iz takvog relevantnog unutrašnjeg duga dužnika.

(6) Neizmirenu obavezu iz stava (5) ovog člana može dobrovoljno, u potpunosti ili djelimično, izmiriti

Ministarstvo ili dužnik koji je izmirio svoju obavezu. U tom slučaju, dužnik koji nije izmirio svoje obaveze obezbijediće cjelokupan iznos takvih plaćanja Ministarstvu, odnosno dužniku koji je ispunio njegove obaveze. Dužnik koji nije ispunio svoje obaveze dužan je da isplati Ministarstvu, odnosno dužniku koji je izmirio obaveze proviziju od najmanje 10% na iznos servisiranja duga od strane dužnika koji je izmirio obaveze. Takva nadoknada je, uključujući proviziju iz ovog stava, automatska, ima zakonsku snagu i ne zahtijeva bilo koju dodatnu mjeru ili dokumentaciju dužnika ili države.

Član 29.

Kamate po osnovu sredstava na računima i podračunima otvorenim radi upravljanja sredstvima direktnog unutrašnjeg državnog duga uplaćuju se u državni budžet.

Član 30.

(1) Ministarstvo je ovlašćeno da prenese sredstva indirektnog unutrašnjeg državnog duga u Centralnu banku na račun dužnika u čije ime su stvorene obaveze po osnovu indirektnog unutrašnjeg državnog duga.

(2) Prenos sredstava iz stava (1) ovog člana izvršiće se u skladu s uslovima iz sporazuma uz dokaze o relevantnom unutrašnjem dugu dužnika, a najkasnije u roku od 10 dana nakon što država primi ta sredstva.

(3) Kamata na sredstva iz stava (1) ovog člana, prije nego što se obavi prenos, zadržava se na odgovarajućem podračunu i upotrebljava se za otplatu duga i drugih troškova u vezi s relevantnim unutrašnjim dugom dužnika.

Član 31.

(1) U slučaju neblagovremenog plaćanja indirektnog unutrašnjeg državnog duga od strane dužnika, Ministarstvo je ovlašćeno da od dužnika zahtijeva da obezbijedi rezervna sredstva koja će se držati na državnom računu i da donese propise koji definišu iznose i dužinu trajanja sredstava rezervi ograničenih narednom mjesečnom isplatom, kao i mehanizme naplate.

(2) U slučajevima kada sektor nadležan za upravljanje dugom procijeni da postoje izgledi da neće biti ostvaren blagovremen i adekvatan priliv prihoda za potrebe servisiranja indirektnog unutrašnjeg državnog duga, Ministarstvo se ovlašćuje da donese rezervne mjere. Ministarstvo se usaglašava s Komisijom, koliko to dozvoljavaju vrijeme i date okolnosti, o primjeni mjera iz člana 32. ovog zakona, preporučujući koja će to pravila i mjere biti. Konačnu odluku o tome donosi Ministarstvo.

Član 32.

Nakon procjene Ministarstva da postoje izgledi da će doći do privremenog zastoja u blagovremenom prilivu prihoda iz ranije određenih izvora, tj. od jednog ili oba entiteta ili Distrikta, u odgovarajućem iznosu ili iznosima, za podmirenje planirane otplate na račun indirektnog unutrašnjeg državnog duga, Ministarstvo primjenjuje jednu ili više opisanih mjera:

a) Ako je razlog očekivanog nedovoljnog priliva prihoda takav da će jedan od entiteta ili Distrikt pribaviti sredstva za servisiranje duga u manjem iznosu od onog koji je bio predviđen kao njegov dio ili da neće uopšte platiti svoj dio, Ministarstvo prvo upućuje zahtjev drugom entitetu ili Distriktu da ustanovi da li je voljan i sposoban da obezbijedi dodatni doprinos kako bi se pokrio deficit. Entitet ili Distrikt čiji je nedovoljni prihod pokriven takvim doprinosom bezuslovno se obavezuje da onom ko je dao taj doprinos nadoknadi puni iznos tih sredstava, kao i proviziju u iznosu od najmanje 10% iznosa u roku od godinu dana od dana transakcije. Takva nadoknada, uključujući proviziju iz ove tačke, automatska je, ima zakonsku snagu i ne zahtijeva bilo koju dodatnu mjeru ili dokumentaciju dužnika ili Ministarstva.

b) Ako je razlog očekivanog nedostatnog priliva prihoda uzrokovan time da jedan ili oba entiteta ili Distrikt neće obezbijediti nikakve prihode, ili će obezbijediti prihode u iznosu manjem od onog koji je predviđen iz izvora koji su za to određeni, i ako Ministarstvo, odnosno entitet ili Distrikt koji je izmirio svoj dio obaveze nije u mogućnosti ili nije voljan da obezbijedi sredstva za nadoknadu propuštene uplate, onda će u tom slučaju Ministarstvo predložiti Savjetu ministara da iz sredstava rezervi budžeta koja nisu raspodijeljena izmiri prispjelu obavezu. Dužnik čiji je nedostatan prihod pokriven takvim doprinosom bezuslovno se obavezuje da onom ko je dao taj doprinos nadoknadi puni iznos tih sredstava, kao i proviziju u iznosu od najmanje 10% iznosa. Uključujući sve povezane troškove, takva nadoknada je automatska, ima punu zakonsku snagu i ne zahtijeva bilo koju dodatnu mjeru ili dokumentaciju dužnika ili Ministarstva.

c) U slučaju kada mjere iz tač. a) i b) ovog stava privremeno ne obezbjeđuju sredstva potrebna da se izbjegne očekivano neplaćanje, Ministarstvo se uz odobrenje Savjeta ministara ovlašćuje da izvrši preraspodjelu sredstava budžeta namijenjenih za druge svrhe, ali koja još nisu vezana prema godišnjem zakonu o budžetu za pokrivanje platnog deficita po osnovu servisiranja duga. Svaku takvu vanrednu mjeru mora da odobri Savjet ministara.

d) Ukoliko mjere iz tač. a), b) i c) ovog stava ne obezbijede sredstva neophodna da bi se izbjeglo neplaćanje u periodu od tri dana prije dana dospjeća otplate duga, Ministarstvo će obezbijediti dovoljan iznos sredstava dužnika u skladu sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini i iskoristiti ih za plaćanje prispjele obaveze. Savjet ministara biće obaviješten o takvom postupku.

e) Ministarstvo donosi propise za sprovođenje ovih procedura.

Član 33.

U slučaju kada država ne izvrši blagovremeno servisiranje direktnog unutrašnjeg državnog duga, Ministarstvo predlaže Savjetu ministara BiH da od Parlamentarne skupštine BiH zatraži da:

a) se donese zakonska mjera o momentalnoj statusnoj suspenziji svih garancijskih programa koja će biti na snazi do vremena otklanjanja takvog zastoja u servisiranju duga;

b) ovlasti Ministarstvo da uđe u pregovore s povjericima radi izmjene dužničkih obaveza države.

Član 34.

(1) Direktni unutrašnji državni dug predstavlja apsolutnu i безусловnu obavezu države u skladu s uslovima hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine i kreditnih sporazuma.

(2) Indirektni unutrašnji državni dug je isključivo obaveza dužnika. Indirektni unutrašnji državni dug predstavlja obavezu države samo u srazmjeru u kojem je država primila uplate po osnovu relevantnog unutrašnjeg duga dužnika.

(3) Kreditor je obavezan da prikupi zadovoljavajuću dokumentaciju o djelovanju u skladu sa zahtjevima iz st. (1) i (2) člana 27. ovog zakona. Ministarstvo je, na zahtjev kreditora, dužno da obezbijedi kompletnu i ažurnu informaciju kojom se potvrđuje djelovanje u skladu s propisima. U slučaju da kreditor ne prikupi navedenu dokumentaciju, obaveza države neće biti važeća, a kreditor neće biti u mogućnosti da je sprovede.

Član 35.

(1) Sve obaveze koje čine direktni unutrašnji državni dug i spoljni dug imaju paritetan i jednak status bez obzira kad su nastale i da li su nastale u vidu hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine ili kreditnih sporazuma. Potraživanja, u smislu otplate glavnice ili plaćanja kamate na takav dug, prva su potraživanja svih prihoda države bez obzira na njihov izvor, da li su položena na budžetski račun u Centralnoj banci ili u bilo kojoj drugoj komercijalnoj banci, tj. svi računi na koje su položeni državni prihodi i ne podliježu sada ili kasnije bilo kojem drugom potraživanju.

(2) Određeni državni dug može dodatno da se osigura posebnom kolateralnom garancijom isključivo za osiguranje otplate takvog duga.

Član 36.

Sredstva za servisiranje direktnog unutrašnjeg državnog duga stalno će se namjenski izdvajati, a Zakon budžetu neopozivo će uzeti u obzir potrebni iznos prema prijedlogu Ministarstva.

GLAVA III – SPOLJNI DUG

Član 37.

Zaduživanje po osnovu spoljnog državnog duga moguće je za:

- a) finansiranje državnog budžetskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka;
- b) finansiranje državnog budžetskog deficita u slučajevima kada Ministarstvo procijeni da odobreni rashodi prelaze ili da će preći iznos državnih prihoda;
- c) refinansiranje i restrukturiranje neizmirenog unutrašnjeg i spoljnog državnog duga;
- d) plaćanje državnih garancija, u potpunosti ili djelimično, u slučaju da zajmoprimac ne ispuni svoje finansijske obaveze;
- e) plaćanje troškova servisiranja državnog duga, uključujući i povezane troškove kao što su: emisija hartija od vrijednosti, održavanje računa, amortizacija, fiskalni agencijski troškovi;
- f) finansiranje kapitalnih investicija; i/ili
- g) finansiranje fonda budžetskih rezervi i rezervi države.

Član 38.

(1) Ograničenja iznosa spoljnog državnog duga i ograničenja iznosa spoljnih državnih garancija određuju se Zakonom o budžetu. Ograničenja duga u Zakonu o budžetu, prije svega, isključivo će odrediti iznos novog zaduženja po osnovu spoljnog državnog duga za budžetsku godinu, i drugo, ukupan iznos spoljnog državnog duga za tu godinu.

(2) U slučaju kada su hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine emitovane s popustom, ograničenje se obračunava po cijeni popusta u vrijeme početne emisije hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine. Svaki neizmireni dug za koji su sredstva dovoljna da se obezbijedi otplata glavnice i kamate zaduženja neopozivo položena kod treće strane neće biti predmet obračuna za limit zaduženja.

(3) U bilo kojoj fiskalnoj godini, u periodu od 30 uzastopnih dana ne može postojati neizmireni državni dug nastao u svrhu finansiranja deficita iz gotovinskog toka.

Član 39.

(1) Ministarstvo je odgovorno za vođenje pregovora i sprovođenje procedura za zaključivanje kreditnih sporazuma i hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine kojim se država zadužuje po osnovu spoljnog duga.

(2) Ministarstvo dostavlja Savjetu ministara inicijativu za vođenje pregovora radi zaključivanja kreditnog sporazuma. Inicijativa sadrži:

- a) kratak opis projekta;
- b) razloge za zaduživanje po osnovu spoljnog državnog duga;
- c) iznos predloženog spoljnog državnog duga;
- d) uslove predloženog spoljnog državnog duga;
- e) prijedlog Ministarstva.

(3) Savjet ministara razmatra inicijativu iz stava (2) ovog člana i ukoliko je prihvati, određuje delegaciju za pregovore.

(4) Poslije završenih pregovora, Ministarstvo dostavlja Savjetu ministara nacrt kreditnog sporazuma i osnove za zaključivanje kreditnog sporazuma koji sadrže:

- a) ustavni osnov;
- b) razloge zbog kojih se predlaže zaključivanje kreditnog sporazuma;
- c) ukoliko se stvara kreditna obaveza za entitete ili Distrikt, mišljenje nadležnih organa entiteta ili Distrikta na nacrt kreditnog sporazuma, ili zapisnik s pregovora, ili parafirani nacrt dokumentacije, ili neki drugi dokument potpisan od ovlašćenog predstavnika entiteta ili Distrikta koji ispunjava uslove Ministarstva;
- d) ovlašćenje za potpisivanje kreditnog sporazuma;
- e) naznaku visine sredstava potrebnih za izvršenje kreditnog sporazuma i način njihovog obezbjeđenja;
- f) procjenu da li priprema i implementacija kreditnog sporazuma zahtijeva donošenje novih zakona ili izmjenu postojećih;
- g) prijedlog da se kreditni sporazum ili jedan njegov dio privremeno primjenjuje dok ugovor ne stupi na snagu.

(5) Nakon što Savjet ministara prihvati nacrt kreditnog sporazuma, dostavlja ga Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, s prijedlogom potpisnika.

(6) Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donosi odluku kojom prihvata spoljni državni dug i određuje potpisnika kreditnog sporazuma.

(7) Poslije donošenja odluke iz stava (6) ovog člana, ovlašćeni potpisnik potpisuje kreditni sporazum i

dostavlja ga Ministarstvu.

(8) Ministarstvo upućuje kreditni sporazum Ministarstvu spoljnih poslova BiH radi pokretanja postupka ratifikacije u skladu sa Zakonom o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora. Kreditni sporazum kojim država preuzima kreditne i druge finansijske obaveze ima prioritet u postupku ratifikacije.

(9) U slučaju kada je finansijska obaveza po osnovu spoljnog državnog duga alocirana na jedan od entiteta ili Distrikt, istovremeno s upućivanjem kreditnog sporazuma na postupak ratifikacije, Ministarstvo će pripremiti prijedlog podugovora kojim prenosi prava i obaveze na entitete i Distrikt, u skladu s odredbama kreditnog sporazuma. Ministar i ovlašćeni predstavnici entiteta i/ili Distrikta potpisuće podugovore.

(10) U slučaju izmjena postojećih kreditnih sporazuma, sprovodi se procedura iz st. od (2) do (9) ovog člana. Ukoliko je inicijativa za izmjenu postojećeg kreditnog sporazuma potekla od entiteta ili Distrikta, imaće istu pravnu snagu kao dokumenti iz tačke c) stava (4) ovog člana.

(11) U slučaju hitnosti u postupku prihvatanja ili bilo koje izmjene postojećeg kreditnog sporazuma, primijeniće se procedure iz st. (6), (7) i (8) ovog člana.

Član 40.

Ministarstvo je ovlašćeno da sredstva spoljnog državnog duga deponuje i upotrijebi u skladu s uslovima kreditnog sporazuma. U slučaju da takav sporazum ne definiše polaganje sredstava, ta sredstva će se deponovati na račun u Centralnoj banci i upotrijebiti u skladu s alokacijom izvršenom u vrijeme nastanka spoljnog zaduženja države.

Član 41.

(1) U skladu s odredbama ovog zakona i odlukom Savjeta ministara, Ministarstvo ima ovlašćenje da:

- a) emituje kratkoročne i dugoročne hartije od vrijednosti Bosne i Hercegovine; i
- b) sklapa kreditne sporazume.

(2) U skladu s odredbama ovog zakona, Ministarstvo ima ovlašćenje da odredi detalje, formu i uslove hartija od vrijednosti koji se razlikuju ili unose promjene u odnosu na već opisane hartije od vrijednosti, uključujući, ali se ne ograničavajući na formu prispjeca instrumenta, metode rasta kamate, sniženje i premije.

Član 42.

(1) Spoljni državni dug predstavlja apsolutnu i безусловnu obavezu države u skladu s uslovima definisanim vrijednosnim papirima Bosne i Hercegovine i kreditnim sporazumima.

(2) U slučaju da država stvori obaveze po osnovu spoljnog državnog duga u ime oba entiteta ili Distrikta, a poslije prispjeća, jedan od dužnika ne otplati svoj dio spoljnog duga, takav propust dužnika koji nije izmirio svoje obaveze ne izaziva nikakve zakonske obaveze na strani dužnika koji je izmirio svoje obaveze u smislu preuzimanja odgovornosti za taj dio spoljnog državnog duga.

(3) Neizmirenu obavezu iz stava (2) ovog člana može dobrovoljno, u potpunosti ili djelimično, izmiriti Ministarstvo ili dužnik koji je izmirio svoju obavezu. Međutim, dužnik koji je ispunio svoje finansijske obaveze, uključujući i Ministarstvo, može u cijelosti ili djelimično dobrovoljno obezbijediti sredstva za plaćanje na ime servisiranja duga u ime dužnika koji nije izvršio svoje obaveze. U tom slučaju, dužnik koji nije izmirio svoje obaveze obezbijediće dužniku koji je izmirio njegove obaveze ukupan iznos takvih plaćanja. Dužnik koji nije izmirio svoje obaveze dužan je da isplati dužniku koji je izmirio obaveze proviziju od najmanje 10% godišnje na iznos servisiranja duga od strane dužnika koji je izmirio obaveze. Takva nadoknada je automatska, ima zakonsku snagu i ne zahtijeva bilo koju dodatnu mjeru ili dokumentaciju dužnika ili Ministarstva.

Član 43.

Sredstva za servisiranje spoljnog državnog duga stalno će se namjenski izdvajati, a Zakon o budžetu neopozivo će uzeti u obzir potrebni iznos prema prijedlogu Ministarstva.

Član 44.

(1) Sve obaveze koje čine direktni unutrašnji državni dug i spoljni dug imaju paritetan i jednak status bez obzira kad su nastale i da li su nastale u vidu hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine ili kreditnih sporazuma. Potraživanja u smislu otplate glavnice ili plaćanja kamate na takav dug su prva potraživanja svih prihoda države bez obzira na njihov izvor, da li su položena na budžetski račun kod Centralne banke ili u bilo kojoj drugoj komercijalnoj banci, tj. svi računi na koje su položeni državni prihodi, i ne podliježu sada ili kasnije bilo kojem drugom potraživanju.

(2) Državni dug može se dodatno osigurati posebnom kolateralnom garancijom isključivo za osiguranje otplate takvog duga.

Član 45.

(1) U slučaju neblagovremenog plaćanja alociranog spoljnog državnog duga od strane entiteta ili Distrikta, Ministarstvo je ovlašćeno da od entiteta ili Distrikta zahtijeva da obezbijedi rezervna sredstva koja će se držati na državnom računu.

(2) U slučajevima kada sektor nadležan za upravljanje dugom procijeni da postoje izgledi da neće biti ostvaren blagovremen i adekvatan priliv prihoda za potrebe servisiranja spoljnog državnog duga, Ministarstvo se ovlašćuje da primijeni rezervne mjere. Ministarstvo se konsultuje s Komisijom, koliko to dozvoljavaju vrijeme i date okolnosti, o primjeni mjera iz člana 46. ovog zakona, preporučujući koja će to pravila i mjere biti. Konačnu odluku o tome donosi Ministarstvo.

Član 46.

(1) Nakon procjene Ministarstva da postoje izgledi da će doći do privremenog zastoja u blagovremenom prilivu prihoda iz ranije određenih izvora, tj. od entiteta ili Distrikta, u odgovarajućem iznosu ili iznosima za podmirenje planirane otplate na račun spoljnog državnog duga, Ministarstvo primjenjuje jednu ili više opisanih mjera:

a) Ako je razlog očekivanog nedovoljnog priliva prihoda u pouzdanom podatku da će jedan od entiteta ili Distrikt pribaviti sredstva za servisiranje duga u manjem iznosu od onog koji je bio predviđen kao njegov dio ili da uopšte neće platiti svoj dio, prvo se upućuje zahtjev drugom entitetu, Distriktu ili Ministarstvu da ustanovi da li je voljan i sposoban da obezbijedi dodatna sredstva kako bi se pokrio navedeni deficit. Entitet ili Distrikt čiji je nedostatan prihod pokriven takvim sredstvima bezuslovno se obavezuje da onom ko je obezbijedio ta sredstva nadoknadi puni iznos tih sredstava, kao i proviziju za uslugu u iznosu od najmanje 10% od iznosa obezbijedenih sredstava, u roku od godinu dana od dana transakcije. Takva nadoknada uključujući proviziju iz ove tačke je automatska, ima zakonsku snagu i ne zahtijeva bilo koju dodatnu mjeru ili dokumentaciju entiteta, Distrikta ili Ministarstva.

b) Ako je razlog očekivanog nedostatnog priliva prihoda uzrokovan time da jedan ili oba entiteta ili Distrikt neće obezbijediti nikakve prihode, ili će obezbijediti prihode u manjem iznosu od onog koji je predviđen iz izvora koji su za to određeni, i ako (solventni) entitet ili Distrikt koji je izmirio svoj dio obaveze nije u mogućnosti ili nije voljan da obezbijedi sredstva za nadoknadu propuštene uplate, onda će u tom slučaju Ministarstvo predložiti Savjetu ministara da iz sredstava rezervi budžeta izmiri prispjelu obavezu i aktivira garanciju entiteta, odnosno Distrikta za naplatu obaveze. Dužnik čiji je nedostatan prihod pokriven takvim doprinosom bezuslovno se obavezuje da onom ko je dao taj doprinos nadoknadi puni iznos, kao i proviziju u iznosu od najmanje deset 10% iznosa. Takva nadoknada je, uključujući sve povezane troškove, automatska, ima punu zakonsku snagu i ne zahtijeva bilo koju dodatnu mjeru ili dokumentaciju dužnika ili Ministarstva.

c) U slučaju kada mjere iz tač. a) i b) ovog stava privremeno ne obezbjeđuju sredstva potrebna da se izbjegne očekivano neplaćanje, Ministarstvo se ovlašćuje da izvrši preraspodjelu sredstava namijenjenih za druge svrhe, koja su u nadležnosti Ministarstva, ali još nisu vezana prema zakonu o budžetu za tekuću godinu, za pokrivanje platnog deficita po osnovu servisiranja duga. Savjet ministara mora da odobri svaki takav vanredni postupak.

d) Ministarstvo usvaja propise za sprovođenje ovih procedura.

(2) U slučaju kada ne izvrši blagovremeno servisiranje spoljnog državnog duga, i nakon konsultacije sa ministarstvima finansija entiteta i Upravom prihoda Distrikta, Ministarstvo predlaže Savjetu ministara da od Parlamentarne skupštine zatraži da:

a) se donese zakonska mjera o momentalnoj statusnoj suspenziji svih garancijskih programa koja će biti na snazi do vremena otklanjanja takvog zastoja u servisiranju duga;

b) ovlasti Ministarstvo da uđe u pregovore sa povjeriocima radi izmjene dužničkih obaveza države po osnovu spoljnog duga.

Član 47.

Centralna banka ima odgovornosti da:

a) na zahtjev Ministarstva, dostavi informacije o kursnoj listi Centralne banke za pojedine valute; i

b) objavljuje najmanje polumjesečno devizni kurs između domaće valute i bilo koje strane valute koja je Sporazumom o spoljnom dugu ili garancijama određena za plaćanje, a čiji davalac je strana vlada, strana vladina agencija, međunarodna finansijska institucija, strana banka, strana firma, neko drugo strano lice ili pojedinac.

Član 48.

Ministarstvo i Centralna banka sklopiće agentski ugovor kojim će se dogovoriti način i uslovi u skladu s kojim će Centralna banka obavljati agentske poslove za Ministarstvo, uključujući ali se ne ograničavajući na obezbjeđivanje strane valute ili valuta u razmjenu za domaću valutu u iznosima potrebnim da se udovolji zahtjevima za planirano servisiranje spoljnog duga.

Član 49.

(1) Entiteti i Distrikt mogu se zadužiti po osnovu spoljnog duga, ali takav dug zajedno s pratećom dokumentacijom biće predmet prethodne saglasnosti Parlamentarne skupštine u skladu s uslovima iz Ustava Bosne i Hercegovine.

(2) Ministarstvo je ovlašćeno da propiše sadržaj, način i rokove dostave prateće dokumentacije iz stava (1) ovog člana.

(3) Dug koji nije odobren u skladu sa stavom (1) ovog člana neće biti važeća i provodiva obaveza entiteta ili Distrikta koji se zadužio.

(4) Zaduženje entiteta i Distrikta u skladu sa stavom (1) ovog člana neće biti državni dug i država neće imati nikakve obaveze u vezi s tim dugom.

Član 50.

(1) Država ima pravo da od oba entiteta i Distrikta zahtijeva da se ugovorno obavežu na ispunjenje uslova postavljenih u Ustavu Bosne i Hercegovine u smislu obezbjeđenja prihoda da bi se omogućilo da država ispuni svoje međunarodne obaveze i odredbe ovog zakona.

(2) Država, entiteti i Distrikt obavezni su da plaćaju svoj pripadajući dio spoljnog državnog duga u skladu sa sljedećim odredbama:

a) Konačna alokacija spoljnog državnog duga nastala prije stupanja na snagu ovog zakona je važeća i obavezujuća.

b) Alokacija spoljnog državnog zaduženja nastalog prije stupanja na snagu ovog zakona, a koja nije konačna u skladu s tačkom a) ovog stava, alociraće se na osnovu principa krajnjeg korisnika. U slučaju da princip krajnjeg korisnika nije primjenjiv, tada se obaveza otplate duga alocira u skladu s udjelom entiteta i Distrikta u državni budžet u godini u kojoj se alokacija i vrši.

c) Zadужење po osnovu spoljnog državnog duga nastalo nakon stupanja na snagu ovog zakona moguće je ako je prije zaduživanja obaveza plaćanja takvog duga u potpunosti alocirana na državu, entitete i Distrikt, ili je izvršena kombinacija alociranja duga na neku od navedenih strana.

(3) I pored odredaba iz tač. a) i b) stava (2) ovog člana, alokacija spoljnog državnog duga izvršena prije uspostave Distrikta za dug koji bi bio alociran na Distrikt po principu krajnjeg korisnika nije konačna u skladu s tačkom a) stava (2) ovog člana.

GLAVA IV – DRŽAVNE GARANCIJE

Član 51.

(1) Garancija državnog duga može se izdati u skladu s uslovima definisanim ovim zakonom i ne može proizaći sama po sebi ili na drugi način biti indirektno izdata.

(2) Državna garancija je potencijalna obaveza države. Obaveza države nastaje ukoliko zajmoprimac nije izvršio otplatu garantovanog zajma uz propisanu kamatu u skladu s uslovima kreditnog sporazuma u potpunosti ili djelimično. Obaveza države je da po prispjeću vrši otplatu u skladu s planom, i neće biti odgovorna za bilo kakva prijevremena plaćanja osim ako to izričito nije prihvatila u skladu s uslovima garancije.

(3) Državna garancija se pretvara u državni dug kada Ministarstvo utvrdi da plaćanje ili plaćanja koja su

prispjela na ime zajma na koji se unutrašnja državna garancija odnosi nisu primljena u skladu s uslovima zaduživanja i da zajmoprimac nije izvršio svoju obavezu. Preduzeta mjera biće sadržana u dokumentu Ministarstva, sa zaključkom da su uslovi plaćanja po osnovu garancije zadovoljeni i uz informacije na kojima se takav zaključak bazira. Takvo pretvaranje garancije u državni dug ne podliježe bilo kojem ograničenju državnog duga iz ovog zakona.

Član 52.

(1) Zajmoprimac ili kreditna institucija koja traži garanciju za zajam, u skladu s ovim zakonom, podnosi zahtjev u pisanoj formi, uz obaveznu dokumentaciju s dovoljno detalja kako bi Ministarstvo moglo da izvrši procjenu finansijskog stanja zajmoprimca i njegovu solventnost. Neophodno je dostaviti detaljne informacije u vezi s kreditnom institucijom i zajmoprimcem.

(2) Ministarstvo donosi propise kojima reguliše koje je informacije neophodno dostaviti kako bi se dobila državna garancija. Te informacije uključuju informacije o zajmoprimcu, kreditnoj instituciji, projektu koji se finansira i informacije o podgarancijama.

(3) Poslije prijema zahtjeva za izdavanje državne garancije uz prateću dokumentaciju, Ministarstvo odmah obavlja preliminarni pregled kako bi obezbijedilo prijem svih potrebnih informacija. Odluku o izdavanju garancije u pisanoj formi, na osnovu ekonomske i finansijske analize dostavljenih materijala, donosi Ministarstvo i obavještava podnosioca zahtjeva najkasnije 60 dana od dana podnošenja propisno podnesenog kreditnog zahtjeva.

(4) Analiza iz stava (3) ovog člana obuhvata utvrđivanje nivoa rizika koji će pretrpjeti država ukoliko garancija bude odobrena. Ministarstvo je ovlašćeno da zahtijeva pomoć Centralne banke ili drugih institucija koje su profesionalno angažovane u procjenama rizika prilikom utvrđivanja rizika u skladu s ovim zakonom.

Član 53.

(1) Ministarstvo je odgovorno za vođenje pregovora o državnim garancijama.

(2) Ministarstvo, zajedno s prijedlogom za izdavanje garancija, Savjetu ministara dostavlja sljedeće:

a) kreditni sporazum;

b) u slučaju kada je zajmoprimac entitet, Distrikt, kanton ili opština, odluku nadležnog zakonodavnog organa;

c) namjenu kredita;

d) u slučajevima kada se zajmoprimac ne finansira iz budžeta, garanciju komercijalne banke ili garanciju entiteta, odnosno Distrikta; i

e) dokaz da je zahtjev za izdavanje garancije objavljen u "Službenom glasniku BiH" 21 dan prije eventualnog davanja saglasnosti za odobrenje.

(3) Savjet ministara obavlja pregled i donosi odluku kojom se odobrava izdavanje državne garancije.

(4) Nakon što primi odluku Savjeta ministara kojom se odobrava izdavanje državne garancije, Ministarstvo počinje koordinaciju radi izdavanja državne garancije.

(5) Ministarstvo dostavlja Savjetu ministara izvještaj koji definiše stvarne uslove državne garancije.

(6) Predsjedništvo Bosne i Hercegovine imenuje potpisnika sporazuma o spoljnim državnim garancijama.

(7) Kao uslov primjene državnih garancija, Parlamentarna skupština ih mora odobriti, a garancije će nositi potvrdu takve ratifikacije.

(8) Ministarstvo je ovlašćeno da prikupi sredstva od zajmoprimca i kreditne institucije radi pokrivanja troškova koje je Ministarstvo eventualno napravilo izdavanjem i servisiranjem državnih garancija. Ministarstvo donosi propise koji određuju metode pokrivanja i procjene takvih troškova.

(9) Savjet ministara donosi odluku o izdavanju državnih garancija koja se, prije njihovog izdavanja, objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

(10) Potvrda kreditne institucije o dobijanju državne garancije sadrži pristanak da će putem odgovarajućih nadzornih organa Ministarstvu obezbijediti informacije o svom finansijskom stanju.

Član 54.

(1) Državne garancije izdaju se samo za finansiranje kapitalnih investicija.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, države garancije mogu se izdati za sprovođenje prioritetnog projekta koji je od posebnog značaja za ekonomsku stabilnost zemlje.

(3) Država neće davati garanciju za tekuće troškove, pokrivanje gubitaka u poslovanju niti pokrivanje budžetskog deficita.

Član 55.

(1) Ukupna izloženost države po izdatim garancijama ne smije prelaziti 30% vrijednosti državnih prihoda utvrđenih u momentu odlučivanja o izdavanju garancije. Zakonom o budžetu utvrđuje se ukupna vrijednost i struktura Garancijskog fonda iz kojeg se izdvajaju sredstva za plaćanje po izdatim garancijama.

(2) Garancijski fond predstavlja poseban fond Trezora koji se isključivo koristi za plaćanje po garancijama.

(3) Planiranje finansiranja i održavanja Garancijskog fonda je u nadležnosti Savjeta ministara, s tim da su administrativni poslovi Garancijskog fonda u nadležnosti Ministarstva.

Član 56

(1) Ministarstvo je ovlašćeno da obračuna i naplati premiju i proviziju na svaku izdatu garanciju. Premija podrazumijeva premiju rizika po izdatoj garanciji i obračunava se u procentu od iznosa duga po osnovu glavnice zajma na koji se izdaje garancija. Premija se naplaćuje jednokratno u momentu izdavanja garancije.

(2) Provizija se obračunava u procentu na iznos garancije, a znači naknadu troškova nastalih u toku izdavanja garancije.

(3) Procenat premije i provizije utvrđuje Ministarstvo propisima kojim se uspostavljaju procedure za izdavanje garancija i iznosi premija i provizija.

(4) Premije i provizije uplaćuju se na Jedinstveni račun Trezora u korist Garancijskog fonda.

Član 57.

Najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, sva ministarstva i sva tijela Savjeta ministara koja su ranije izdala državne garancije obezbijediće Ministarstvu informacije o svim takvim neizmirenim garancijama, uključujući i zahtjeve za garancije koje se tada razmatraju. Kreditni sporazumi, prateća dokumentacija i informacije u vezi s trenutnim statusom otplate svih neizmirenih zajmova dostavljaju se Ministarstvu. Podaci iz dostavljene dokumentacije unose se u Evidenciju državnih garancija.

Član 58.

Ministarstvo je ovlašćeno da obavlja nadzor u vezi s finansijskom sposobnošću svih zajmoprimaca koji su po ovom zakonu dobili garancije za zajam. Ministarstvo je ovlašćeno da od zajmoprimca traži informacije koje su neophodne za obavljanje takvog nadzora. Ministarstvo će, po potrebi, obavljati konsultacije sa Centralnom bankom ili drugim relevantnim institucijama o finansijskom stanju kreditnih institucija koje su dale zajmove na koje su date državne garancije.

Član 59.

(1) Državna garancija prestaje kada je:

- a) zajmopromac otplatio zajam na koji se odnosi garancija;
- b) rok garancije istekao; ili
- c) država obavila uplate u skladu s uslovima državne garancije.

(2) Ministarstvo konstatuje navedeni prestanak.

Član 60.

(1) U slučajevima u kojima zajmoprimac nije izvršio uplatu ili uplate u skladu s uslovima kreditnog sporazuma i kreditna institucija potvrdi da je preduzela sve razumne mjere za obezbjeđenje izvršenja uplate, kreditna institucija može da dostavi Ministarstvu "zahtjev za plaćanje".

(2) U zahtjevu za plaćanje navodi se iznos glavnice zajma koji nije otplaćen i iznos neplaćene ili zaostale kamate.

(3) Ministarstvo će, nakon što utvrdi da je zahtjev za plaćanje opravdan i u skladu s uslovima iz sporazuma o garanciji, dogovoriti prenos uplate ili uplata kreditnoj instituciji u roku od 15 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Ministarstvo će, nakon što utvrdi da zajmoprimac nije obavio blagovremeno plaćanje u skladu s uslovima iz kreditnog sporazuma, evidentirati taj slučaj u Evidenciji državnih garancija i objaviće kašnjenje u "Službenom glasniku BiH".

Član 61.

(1) Nakon plaćanja državne garancije kreditnoj instituciji, Ministarstvo će biti nosilac svih prava i potraživanja po osnovu sredstava koja je imala takva kreditna institucija u skladu sa sporazumom o zajmu sa zajmoprimcem u srazmjeru svih plaćanja prema toj garanciji.

(2) Obaveza zajmoprimca da izvrši uplatu Ministarstvu na ime plaćanja po osnovu garancije kreditnoj instituciji bezuslovna je i apsolutna. Zajmoprimac je obavezan da preduzme sve razumne mjere da izvrši uplatu Ministarstvu što je moguće prije.

(3) Ministarstvo preduzima sve mjere za koje je ovlašćeno u skladu s ovim zakonom i drugim državnim zakonima da izvrši povrat svih iznosa plaćenih po osnovu garancije, uključujući i troškove u vezi s tim.

Član 62.

(1) Ministarstvo će obavljati godišnji pregled svih neizmirenih državnih garancija po osnovu kojih država može ili stvara obaveze, s tim što će se pregled završiti najkasnije do usvajanja budžeta za narednu godinu. Takvim pregledom u svakom godišnjem budžetu procijenit će se iznos koji država treba da isplati po državnim garancijama.

(2) Odredbe za dodatna izdvajanja namjenskih sredstava, po potrebi, utvrdit će Ministarstvo prilikom pripreme zakona o budžetu za tekuću godinu. U slučaju da takva izdvajanja nisu obezbijeđena za plaćanje obaveze po osnovu državne garancije, Ministarstvo je ovlašćeno da odobri stvaranje obaveza po osnovu unutrašnjeg državnog duga u tu svrhu. Sve dok su državne garancije prvobitno izdate u okviru limita definisanih ovim zakonom, zaduživanje po osnovu državnog duga radi obezbjeđenja plaćanja takve obaveze ne podliježe ograničenjima državnog duga sadržanog u ovom zakonu.

(3) Kao preduslov za izdavanje državne garancije, Ministarstvo je ovlašćeno da nametne bespovratnu proviziju na osnovu:

a) iznosa glavnice zajma koji će se garantovati i kamate koja će se plaćati na taj iznos, i

b) analize rizika.

(4) Provizija iz stava (3) ovog člana naplativa je u vrijeme izdavanja državne garancije i prihod je državnog budžeta.

GLAVA V

Član 63.

(1) Učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine zabranjeno je da sarađuju s jednim ili više učesnika s namjerom vršenja uticaja na tržište u smislu prihoda, cijene, iznosa hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine istog opisa, kupljenih na aukciji ili na sekundarnom tržištu, u smislu strukture holdinga bilo kojeg drugog učesnika na tržištu u koju je uloženi kapital, investicijske strategije bilo kojeg drugog učesnika na tržištu, ili da se na drugi način uključe u bilo koju transakciju, praksu ili ponašanje koje znači ekonomsku prevaru ili varanje učesnika na tržištu, pranje novca ili neku drugu korumpiranu aktivnost.

(2) Kršenja zabrana iz stava (1) ovog člana podliježu krivičnom gonjenju zbog prevare na finansijskim tržištima i smatraće se krivičnim djelom u skladu s Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine, a biće kažnjiva u skladu s tim zakonom, uključujući novčane kazne i mjere oduzimanja predmeta, u skladu s Glavom DžII tog zakona.

(3) U slučaju da dostavi pogrešne podatke u vezi sa zaduživanjem u skladu sa članom 34. stav (3) ovog zakona, ministar, kao odgovorno lice, biće kažnjen za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 20.000,00 KM.

GLAVA VI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64.

Ministarstvo će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti podzakonske akte koji su potrebni za sprovođenje odredaba ovog zakona, uključujući ali se ne ograničavajući na čl. 3, 4, 12, 13, 16, 19, 20, 27, 31, 38, 45, 49, 52, 53 i 65.

Član 65.

(1) Svi zakoni ili drugi propisi koji se odnose na državni dug i državne garancije uskladiće se s odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do usklađivanja propisa iz stava (1) ovog člana primjenjivaće se postojeći propisi, ukoliko nisu u sukobu s odredbama ovog zakona.

(3) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiće se s odredbama ovog zakona: Zakon o Trezoru institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00), Zakon o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03), kao i ostali zakoni i propisi koji na drugačiji način uređuju pitanja koja su predmet ovog zakona.

Član 66.

Zakoni entiteta i Distrikta kojima je uređena materija koja je predmet ovog zakona biće usklađeni s odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 67.

(1) Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o spoljnom dugu ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97 i 32/01), kao i podzakonski akti doneseni na osnovu tog zakona.

(2) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a biće objavljeni i u službenim glasilima entiteta i Distrikta.

PSBiH broj 195/05
29. juna 2005. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Šefik Džaferović, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Velimir Jukić, s. r.